

URZĄD PATENTOWY

Cmld 9/22

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 20970.

Kl. 23 e, 2.

Henkel & Cie, G. m. b. H.
(Düsseldorf, Niemcy).

Sposób wytwarzania przetłuszczonych mydeł, kremów do golenia, preparatów kosmetycznych, mas do froterowania, środków do polerowania, pomad, środków dezynfekcyjnych i tym podobnych preparatów.

Zgłoszono 14 lipca 1933 r.

Udzielono 21 stycznia 1935 r.

Pierwszeństwo: 16 września 1932 r. (Niemcy).

Wynalazek niniejszy dotyczy wytwarzania przetłuszczonych mydeł, kremów do golenia, preparatów kosmetycznych, mas do froterowania, środków do polerowania, pomad, środków dezynfekcyjnych i tym podobnych preparatów. Sposób według wynalazku polega na dodawaniu do powyższych mas, w dowolnym okresie ich wytwarzania, niezmydlających się związków chemicznych o wzorze ogólnym $R.X.R'.$ $(OH)_x$. W powyższym wzorze R oznacza wyższy alkyl, a R' niższą resztę alkylową, do której przyłączona jest przynajmniej jedna wolna grupa OH . X oznacza dowolny heteroatom oprócz tlenu, np. siarkę lub

azot, lub też heterogrupę atomową, np. grupę SO_2 lub $-S.S-$. X może również stanowić niższy alifatyczny łańcuch węglowy, połączony z resztami R i R' przy pomocy O , S lub N .

Powyższym związkom można nadać następujące ogólne wzory:

- 1) $R.S.R'.$ $(OH)_x$
- 2) $R.NH.R'.$ $(OH)_x$
- 3) $R.SO_2.R'.$ $(OH)_x$
- 4) $R.O(S, NH, SO_2).R''.O(S, NH, SO_2).R'.$ $(OH)_x$.

We wzorze 4) R'' oznacza niższy alifatyczny łańcuch węglowy, np. grupę etylenową. Odpowiednimi połączeniami są np.

siarczek dodecylowo - β - γ - dwuoksypropylowy; tetradecylo - β - γ - dwuoksypropyloamina; dodecylowo - β - oksyetylosulfon; eter dodecyluoksyetylowo - β - γ - dwuoksypropylowy.

Wyrób mas przetłuszczonych skutecznia się w prosty sposób, przez dodanie w dowolnym okresie wytwarzania powyższych mas żądanych ilości wspomnianych związków. Można np. wymienione związki wprowadzić do produktów wyjściowych albo też wprowadzić je wraz z ewentualnie stosowanymi rozpuszczalnikami. Można również stosować mieszaniny powyższych środków.

Przykład I. Krem mydlany o zawartości 38% tłuszczu ogólnego zadaje się 7% dodecylo - β - γ - dwuoksypropyloaminy o wzorze $C_{12}H_{25}$. NH . CH_2 . $CH(OH)$. CH_2OH . Otrzymuje się krem do golenia o nadzwyczajnej konsystencji, niezmieniającej się przy przechowywaniu. Przy użyciu krem ten daje nadzwyczaj trwałą pianę, nieosiągalną w inny sposób. Skóra, traktowana takim kremem, nie jest po goleniu szorstka, lecz staje się dzięki kremowi bardzo gładka i miękka. Równie dobry krem otrzymuje się, stosując undecylo - β - γ - dwuoksypropyloaminę.

Przykład II. Do zwykłych wiórków mydlanych dodaje się 5% eteru tetradecylo - oksyetylowo - β - γ - dwuoksypropylo - wego o wzorze $C_{14}H_{29} \cdot O \cdot CH_2 \cdot CH_2 \cdot O \cdot CH_2 \cdot CH(OH) \cdot CH_2 \cdot OH$ i przerabia mieszaninę znanym sposobem. Uzyskuje się mydło toaletowe, przyjemne w dotyku i dające przy myciu bardzo trwałą pianę. Nadaje się ono specjalnie do mycia skóry wrażliwej.

Równie dobre mydła otrzymuje się, stosując zamiast wymienionego eteru eteru monodecyloвого, dodecyloвого, tetradecyloвого lub heksadecyloвого dwuglicerynowe.

Przykład III. 75 części wagowych wodnego roztworu gliceryny (20%) zadaje się 1.5 częściami wagowymi stearynianu

potasu i ogrzewa do temperatury $70^{\circ} \rightarrow 80^{\circ}\text{C}$. Do powyższej masy dodaje się do brzo mieszając 23.5 części wagowych heptadecylo - β - γ - dwuoksypropyloaminy, ogrzanej do tej samej temperatury. Następnie miesza się aż do ochłodzenia. Otrzymuje się w ten sposób świetny krem do twarzy.

Podobny krem można wytworzyć również przy użyciu undecylo - β - γ - dwuoksypropyloaminy.

Przykład IV. 20 części wagowych do-
decylo - β - γ - dwuoksypropylosulfonu sta-
pia się z 1 częścią wagową oleinianu trój-
etanoloaminy, 14 częściami wagowymi bia-
łego oleju wazelinowego i 15 częściami wa-
gowymi olbrotu. Otrzymany stop wprowa-
dza się stopniowo, dobrze mieszając, do 50
części wagowych wody, ogrzanej do 70°C.
Następnie miesza się aż do ochłodzenia,
uzyskując świetny krem toaletowy.

Podobny krem można wytworzyć biorąc 20 części wagowych dodecylo - β - γ - dwuoksypropylosulfonu, 29 części wagowych białego oleju wazelinowego, 1 część wagową oleinianu trójetanoloaminy i 50 części wagowych wody.

Przykład V. Do środka piorącego o składzie: 44% mydła czystego, 22% sody, 10% nadboranu sodu i 24% wody, dodaje się, w dowolnym okresie jego wyrobu, 2% (w stosunku do ogólnej masy) eteru monododecylooksyetylowoglicerynowego. Otrzymuje się środek do prania, dający przy użyciu bardzo równomierną i trwałą pianę i nie niszczący rąk.

Środek piorący o równie dobrych właściwościach uzyskuje się przy użyciu 2% siarczku dodecylowo - β - γ - dwuoksypropylowego.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Sposób wytwarzania przetłuszczonych mydeł, kremów do golenia, preparatów kosmetycznych, mas do froterowania,

środków do polerowania, pomad, środków dezynfekcyjnych i tym podobnych preparatów, znamienny tem, że do powyższych mas dodaje się w dowolnym okresie ich wytwarzania niezmydlających się związków o ogólnym wzorze $R \cdot X \cdot R' \cdot (OH)_n$, w którym R oznacza wyższy alkyl, R' niższą alifatyczną resztę, a X dowolny heteroatom oprócz tlenu, np. siarkę lub azot, lub też heterogrupę atomową, np. grupę SO_2 lub niższy alifatyczny łańcuch węglowy, połączony z resztami R i R' zapomocą O , S lub N .

2. Sposób według zastrz. 1, znamienny tem, że stosuje się niższe alifatyczne oksy-związki, podstawione wyższymi resztami alkyloaminowymi.

3. Sposób według zastrz. 1, znamienny tem, że stosuje się niższe alifatyczne oksy-związki, podstawione wyższymi resztami alkylomerkaptowymi.

4. Sposób według zastrz. 1, znamienny tem, że stosuje się niższe alifatyczne oksy-związki, podstawione wyższymi resztami alkylosulfonowymi.

5. Sposób według zastrz. 1, znamienny tem, że stosuje się niższe alifatyczne oksy-związki, podstawione wyższymi resztami alkylooksyalkylooksyłowymi.

Henkel & Cie, G. m. b. H.
Zastępca: Dr. inż. M. Kryzan,
rzecznik patentowy.